

Financiële analyse van de Belgische filantropische organisaties

Editie nr. 2

Inleiding | 2

Financieel overzicht
2014 | 3

Evolutie
2013 - 2014 | 7

Bemerkingen | 10

Conclusie | 12

| 't Lampeke vzw-asbl

| Palestina Solidariteit vzw-asbl

□ Inleiding

Sinds 2005 centraliseert, verwerkt en publiceert de stichting Donorinfo objectieve en gecontroleerde informatie over Belgische filantropische organisaties die personen in nood helpen. Het online platform donorinfo.be, een initiatief van de stichting, is een tool voor de kieskeurige schenker die vindt dat solidariteit en transparantie hand in hand gaan. Dankzij onze expertise en onafhankelijkheid, creëren we duurzame banden tussen bewuste schenkers en meer dan 240 organisaties, ngo's en stichtingen die zich in alle transparantie inzetten voor een duurzame ontwikkeling van een rechtvaardiger, menselijker en meer solidaire maatschappij.

Gecontroleerde informatie, in alle transparantie gepubliceerd volgens een uniform model dat is aangepast aan de sector.

Een uniek privé-initiatief, onafhankelijk en gratis

Donorinfo is ontstaan uit een privé-initiatief om de lacune in het aanbod van objectieve kwaliteitsinformatie over filantropische organisaties in België in te vullen. Het onafhankelijk karakter van Donorinfo wordt verzekerd doordat de stichting voor haar financiering geen beroep doet op privégiften, overheidssubsidies, sponsoring of lidmaatschapsbijdragen. Donorinfo staat zelf in voor haar financiering. Alle diensten die Donorinfo aanbiedt, zijn gratis zowel voor de filantropische organisaties op www.donorinfo.be als voor de bezoekers aan de website. Donorinfo is uniek in België.

Een garantie voor controle en transparantie

| Controle: al onze financiële informatie is voorafgaandelijk aan de publicatie gecontroleerd door onafhankelijke controleorganen.

| Transparantie: het uniforme financiële model van Donorinfo is transparant en stelt het publiek in staat vergelijkingen te maken.

| Up-to-date: donorinfo.be wordt dagelijks geactualiseerd. Wij bieden u steeds de meest recente informatie aan.

| Realiteit: Donorinfo bezoekt de organisaties die op donorinfo.be staan. Behalve een beter persoonlijk contact, is het doel van deze bezoeken een kennismaking met de activiteiten op het terrein en de dagelijkse werking van de organisatie.

Financieel overzicht 2014

Referentiekader 241 filantropische organisaties online op donorinfo.be op 31/12/2015

Eind 2015 stonden er 241 organisaties met hun gecontroleerde jaarrekening 2014 op donorinfo.be.

59 % van de financiële middelen zijn afkomstig uit privégiften of bedrijfsmecenaat.

Voor publicatie op donorinfo.be, moeten deze organisaties aan vier basisvoorwaarden voldoen: personen in nood helpen, expliciet beroep doen op privégiften, de gedetailleerde en gecontroleerde jaarrekening aan Donorinfo bezorgen, en zich tot slot akkoord verklaren met de publicatie van de door Donorinfo opgestelde fiches.

De fiches, die door Donorinfo worden opgesteld, verschaffen tekstuele en financiële uitleg over elke filantropische organisatie, volgens een uniforme en voor een breed publiek toegankelijke structuur. Het financiële model van Donorinfo is grotendeels gebaseerd op het synthetisch schema van de Nationale Bank van België (NBB), maar publiceert bijkomend informatie die enerzijds nauw aansluit bij de realiteit van de sector, en anderzijds een antwoord biedt op de informatievraag van schenkers. Dankzij een accuraat klassement van elke organisatie, per type activiteit of type begunstigde, kan Donorinfo een precieze sectoranalyse op jaarbasis maken voor elk van de rubrieken op de financiële fiches.

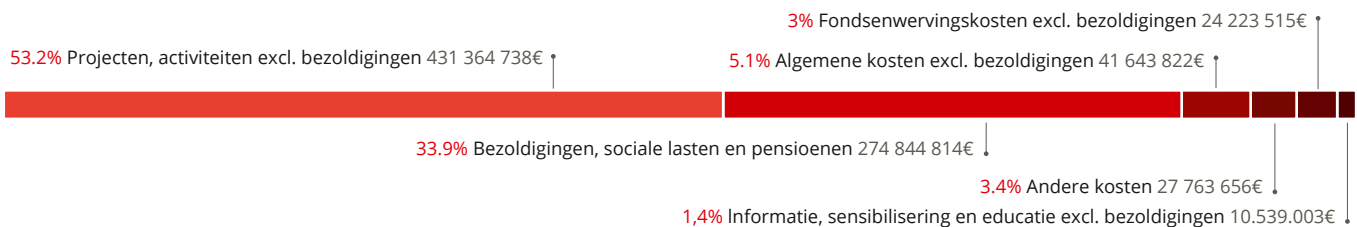
Dankzij de gegevensbank donorinfo.be kan Donorinfo jaarlijks een getrouw beeld opmaken over de financiële toestand van de hulpverlenende sector en haar voortdurende evolutie in kaart brengen.

De privésector aan het ziekenbed van de organisaties

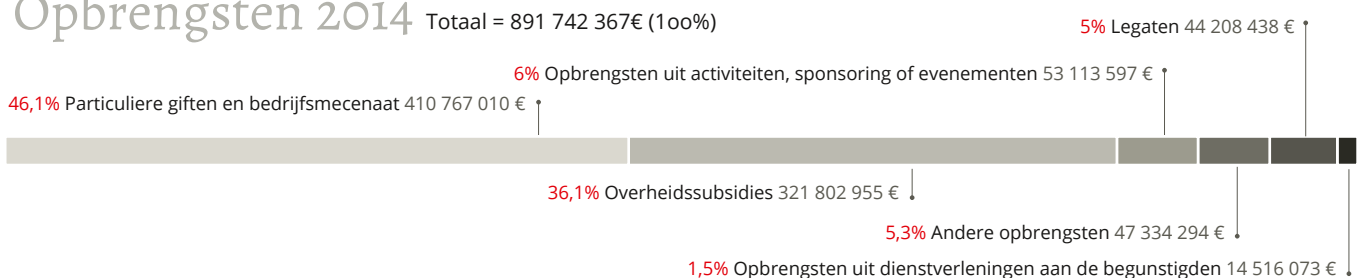
Uit de analyse van de jaarrekeningen 2014 van de hulpverlenende organisaties op donorinfo.be, blijkt dat 53 % van de uitgaven in de sector besteed wordt aan concrete activiteiten ten behoeve van personen in nood. 34% gaat naar bezoldigingen. De financiële middelen waarover de organisaties beschikken, bestaan voor 59 % uit privéfinancieringen (particulieren of bedrijven)¹ en voor 36 % uit overheidssubsidies. Op 31/12/2014 stelden alle organisaties samen 4 692 personen

¹ Giften van particulieren, bedrijfsmecenaat, legaten, opbrengsten uit activiteiten en uit dienstverlening aan begunstigden

Kosten 2014 Totaal = 810 379 549€ (100%)

Opbrengsten 2014 Totaal = 891 742 367€ (100%)

| Nasci vzw-asbl

63 % van het totale budget 2014 van de organisaties 2014 gaat naar organisaties die armoede in de Derde Wereld bestrijden, 26 % gaat naar sociale actie in België.

tewerk, uitgedrukt in voltijds equivalenten (VTE) en konden ze rekenen op de extra ondersteuning van 48 002 vrijwilligers.

De financiering van organisaties verschilt sterk naargelang de grootte en de sector waarbinnen de organisatie actief is. Zeer kleine organisaties worden nauwelijks gesubsidieerd, de zeer groten zijn nog sterk afhankelijk van overheids-subsidies, met name voor het dekken van structurele kosten als bezoldigingen en werkingskosten.

Deze cijfers zijn een samenvatting per sector en type begunstigde, en zijn geen weergave van de werking van elke organisatie afzonderlijk. Meer concrete informatie per hulpverlenende organisatie vindt u op de individuele financiële fiches van de organisaties op donorinfo.be.

Recordsteun voor internationale humanitaire crisissen

In haar syntheserapport 2015², geeft Global Humanitarian Assistance een precieze omschrijving van de grootste problemen die zich in 2014 voordeden op internationaal humanitair vlak: de ebola-epidemie, het conflict in Irak, intensifiëring van de noodsituaties en langdurige crisissen in Syrië en Zuid-Soedan. Dit vertaalde zich in een recordtoename aan steun voor internationale humanitaire hulp.

Ook in België zien we deze tendens bevestigd: 63 % van het totale budget 2014 van de organisaties op donorinfo.be, gaat naar goede doelen die armoede in de Derde Wereld bestrijden, en 44% gaat naar de sector van internationale humanitaire noodhulp. Beide sectoren halen hun werkingsmiddelen voor meer dan 70% uit privéfinanciering (particuliere giften of bedrijven).

Ook steun voor enkele lokale thema's

Sociaal welzijn in België (onthaal, begeleiding, ondersteuning van personen in nood) is goed voor 26% van het totaal aan opbrengsten in 2014. De hybride financiering van deze sector varieert tussen 54% uit publieke subsidies en 41% afkomstig uit privéfinanciering.

Gezondheid en wetenschappelijk onderzoek is goed voor 21% van het totaal aan opbrengsten in 2014, hoofdzakelijk afkomstig uit de privégiften. De helft hiervan gaat naar 7 organisaties die actief zijn op vlak van wetenschappelijk en medisch onderzoek.

Organisaties voor professionele opleidingen en overdracht van competenties halen in 2014 17 % van het totale budget op. Hun financiering is gediversifieerd en varieert tussen 55 % aan overheidssubsidies en 33 % aan financiering uit de privé.

²Publicatie 18/06/2015 op www.globalhumanitarianassistance.org.

Financiële rubrieken in % vs kosten en opbrengsten 2014	N	Projecten en sensibilisering	Werkingskosten en bezoldigingen	Kosten 2014	Privéfinanciering	Financiering door de overheid	Opbrengsten 2014
Per sector		%	%	€	%	%	€
Opvang en accommodatie	35	20	74	81 983 774	30	66	82 506 992
Sociaal welzijn	95	33	62	234 881 102	41	54	232 695 343
Recreatieve activiteiten	53	45	49	72 520 802	59	36	74 296 330
Ontwikkelingshulp	25	66	32	83 145 321	40	57	84 322 290
Onderwijs-didactische ondersteuning	65	59	37	100 190 528	60	35	97 869 940
Professionele opleidingen, expertiseoverdracht	54	45	49	149 888 792	33	55	151 316 053
Huisvesting	15	48	45	43 916 538	58	35	38 887 707
Geweldpreventie, vrede, rechten van de mens	23	62	36	67 085 279	62	32	65 152 189
Gezondheid, wetenschappelijk onderzoek	50	55	41	184 349 446	49	39	190 021 194
Voedselzekerheid	26	62	35	74 811 835	43	53	71 672 997
Humanitaire noodhulp	5	80	18	320 948 305	82	16	393 409 652
Per type begunstigde							
Landbouwers (kleine landbouw in het Zuiden)	25	62	34	71 680 641	29	68	71 918 086
Patiëntenverenigingen	23	58	40	52 691 764	77	15	56 455 365
Kinderen in het ziekenhuis	14	48	47	6 375 118	74	22	6 890 544
Vrouwen en meisjes	42	64	33	75 953 470	49	45	74 136 759
Jongeren	110	46	50	151 524 080	47	48	151 351 315
Armoede (Vierde Wereld/Noord)	39	31	63	100 192 691	37	58	98 545 820
Armoede (Derde Wereld/Zuid)	91	75	22	488 888 729	71	26	565 444 468
Derde leeftijd	9	13	85	11 154 894	24	74	11 425 193
Personen met een handicap	43	33	62	68 658 350	44	51	66 651 324
Asielzoekers, vluchtelingen, mensen zonder papieren	24	70	28	344 582 549	76	21	417 936 085
Daklozen	15	17	77	51 475 205	28	68	52 149 203
Per grootte organisatie							
Zeer kleine organisaties (0 VTE)	67	88	4	8 509 129	89	6	9 314 158
Kleine organisaties (0,1 tot < 5 werknemers in VTE)	68	58	33	23 807 900	60	22	26 372 965
(Zeer) grote organisaties (> 5 werknemers in VTE)	106	57	40	778 062 520	58	37	856 055 244
TOTAAL 2014 (in €)	241	466 127 256	316 488 637	810 379 549	522 605 118	321 802 955	891 742 367
TOTAAL 2014 (in %)		58	39	100	59	36	100

Renovassistace vzw-asbl

Tranziet vzw-asbl

Er wordt opvallend minder gegeven aan sectoren met een belangrijke maatschappelijke rol en een zeer kwetsbaar doelpubliek dan aan de grote vertrouwde thema's.

Sociale samenhang en de belangrijkste uitdagingen

Hoewel het Federaal Jaarboek Armoede in België 2015³ stelt dat *de crisis, die zowel in België als in de rest van Europa aanhoudt en verergert, de aanwezige problemen van sociale uitsluiting en armoede doet toenemen*, blijkt uit onze analyse dat organisaties die tegen sociale ongelijkheid vechten, het met beperkte middelen moeten stellen.

Zo blijkt dat, van het totale budget 2014:

I Er slechts 11 % naar organisaties gaat die in België tegen de grote armoede⁴ strijden.

I Er minder dan 10 % naar structuren voor opthaal en opvang, recreatieve activiteiten, geweldpreventie - vrede en de rechten van de mens, voedselzekerheid gaat. Het betrokken doelpubliek bestaat voornamelijk uit vrouwen en meisjes, personen met een handicap en kansarme jongeren in België.

I Er minder dan 5 % gaat naar een paar organisaties die zich inzetten voor toegang tot huisvesting, derde leeftijd, en gehospitaliseerde kinderen.

Nood aan een meer gelijke verdeling van de middelen

Verdeling van financiële middelen per sector of doelpubliek	N	Privéfinanciering in %	Financiering door de overheid in %
Armoede (Derde Wereld/Zuid)	91	77	45
Humanitaire noodhulp	5	62	19
Vluchtelingen (Derde Wereld/Zuid)	3	60	14
Sociaal welzijn	95	18	39
Gezondheid, wetenschappelijk onderzoek	50	18	23
Kinderen en jongeren (Derde Wereld/Zuid)	57	11	7
Onderwijs - didactische ondersteuning in het Zuiden	49	10	6
Professionele opleidingen, expertiseoverdracht	54	10	26
Recreatieve activiteiten	53	8	8
Patiëntenverenigingen	23	8	3
Geweldpreventie, vrede, rechten van de mens	23	8	7
Armoede (Vierde Wereld/Noord)	39	7	18
Vrouwen en meisjes	42	7	10
Voedselzekerheid	26	6	12
Personen met een handicap	43	6	11
Opvang en accommodatie	35	5	17
Huisvesting	15	4	4
Landbouwers in het Zuiden	25	4	15
Daklozen	15	3	11
Jongeren in België	53	2	16
Ondewijs - didactische ondersteuning in België	16	1	5
Kinderen in het ziekenhuis	14	1	0
Vluchtelingen in België	21	1	14
Derde leeftijd	9	1	3
TOTAAL 2014 (100 %)	241	522 605 118 €	321 802 955 €

Bron: donorinfo.be, 2016

NVDR: het totaal van de % is niet gelijk aan 100, aangezien het mogelijk is dat organisaties op donorinfo.be onder meerdere sectoren en soorten doelpubliek zijn geklasseerd.

De verdeling van privé- en publieke financiering 2014 naargelang doelpubliek of sector bewijst dat de filantropische portefeuille van de Belgische schenker slechts weinig gediversifieerd is. Een groot aantal organisaties, hoofdzakelijk actief in België, krijgt nauwelijks privésteun. En hoewel er voorlopig nog overheidsmiddelen doorstromen naar deze organisaties, geldt dit lang niet voor elk van hen.

Zowel bepaalde sectoren die een belangrijke maatschappelijke rol vervullen (huisvesting, onderwijs, geweldpreventie - vrede en de rechten van de mens,

³ Publicatie 24 maart 2015 op de website van de POD Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding: <http://www.mi-is.be/be-nl>

⁴ De openbare centra voor maatschappelijk werk zijn niet opgenomen op donorinfo.be

recreatieve activiteiten) als een kwetsbaar publiek hebben (vrouwen en meisjes, derde leeftijd, personen met een handicap, gehospitaliseerde kinderen, daklozen), krijgen in verhouding tot de steun aan de traditionele grote thema's heel wat minder financiële middelen uit de privé.

De ongelijke verdeling van financiële middelen blijkt het sterkst uit de situatie van de jeugdsector. In 2014 kregen organisaties die zich inzetten voor de toepassing van de rechten van het kind, ongelijkheid en sociale uitsluiting bestrijden of jongeren begeleiden om hun plaats in de maatschappij te vinden, slechts 13% van de middelen afkomstig uit privéfinancieringen. Bovendien gaat nauwelijks 2% van deze middelen uit de privé naar projecten voor jongeren in België.

De vrijgevigheid van de schenker staat in schril contrast met de globale afbouw van subsidies door de overheid.

Evolutie 2013-2014

Referentiekader: 223 organisaties waarvan de jaarrekening zowel in 2013 als in 2014 werd gepubliceerd op donorinfo.be.

<http://donorinfo.be/nl/page/lijst-van-de-223-hulpverlenende-organisaties-jaarrekeningen-2013-en-2014>

Binnen de complexe context die de financiering van hulpverlenende organisaties is, staat de vrijgevigheid van de schenker in schril contrast met de verdere afbouw van subsidies door de overheid. De privégiften stijgen in 2014 met 19 %, terwijl de subsidiëring door de overheid met nauwelijks 3 % toeneemt.

De stijging van het globaal beschikbare budget 2014 van de organisaties op donorinfo.be, heeft vooral een positieve impact op de activiteiten op het terrein, maar stelt de organisaties tevens in staat om de structurele kosten te financieren.

Opvallend is wel dat er 2014 minder middelen werden besteed aan informatie en sensibilisering.

De realiteit is echter een pak complexer dan de globale cijfers doen vermoeden.

De intensifiëring en toename van grote internationale humanitaire crisissen hebben een grote impact gehad op de inkomsten van organisaties die aan humanitaire noodhulp doen (een stijging van de middelen met 26 % in 2014), hulp aan vluchtelingen en ontheemden in de conflictlanden zelf bieden (+28 %) en personen in armoede in de Derde Wereld helpen (+15 %).

De patiëntenverenigingen kenden een toename met 14 % van middelen afkomstig uit de privé.

Evolutie 2013-2014	Totaal 2013 €	Totaal 2014 €	Evolutie 2013/2014 %	aandeel 2013 %	aandeel 2014 %
Projecten, activiteiten excl. bezoldigingen (nbb 60/61)	385 675 697	423 856 138	9,9	53,7	56,1
Kosten voor fondsenwerving excl. Bezoldigingen (nbb 60/61)	23 320 981	23 641 061	1,4	3,2	3,1
Informatie, sensibilisering en educatie excl. bezoldigingen (nbb 60/61)	11 307 484	10 348 454	-8,5	1,6	1,4
Algemene kosten excl. bezoldigingen (nbb 61)	37 116 761	39 268 085	5,8	5,2	5,2
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (nbb 62)	235 150 401	233 606 564	-0,7	32,7	30,9
Totaal kosten (nbb 60/67)	718 745 786	755 575 454	5,1	100	100
Privégiften en bedrijfsmecenaat (nbb 73)	343 757 722	409 165 221	19,0	45,4	48,9
Legaten (nbb 73)	40 762 649	43 672 906	7,1	5,4	5,2
Opbrengsten uit activiteiten, sponsoring of evenementen (nbb 70)	47 096 039	50 914 372	8,1	6,2	6,1
Opbrengsten uit dienstverlening aan begunstigden (nbb 70)	9 934 490	9 351 667	-5,9	1,3	1,1
Overheidssubsidies (nbb 73)	271 278 910	278 472 013	2,7	35,8	33,3
Totaal opbrengsten (nbb 70/76)	756 913 475	836 647 128	10,5	100	100

Overzicht per rubriek	N	Projecten en sensibilisering 2013	Projecten en sensibilisering 2014	Werkingskosten en bezoldigingen 2013	Werkingskosten en bezoldigingen 2014
Per sector		€	€	€	€
Opvang en accommodatie	30	15 094 336	14 360 269	53 086 214	53 045 846
Sociaal welzijn (begeleiding, onthaal, ondersteuning)	84	69 608 401	70 781 536	103 044 286	103 033 689
Recreatieve activiteiten	48	26 632 911	31 778 512	31 343 932	30 813 899
Ontwikkelingshulp (gezondheid, onderwijs, landbouw)	24	59 895 927	53 829 692	26 964 317	26 513 124
Onderwijs, didactische ondersteuning	60	60 010 835	57 708 753	35 634 094	34 823 274
Professionele opleiding, expertiseoverdracht	49	68 926 326	66 334 639	72 323 353	71 647 312
Huisvesting	14	22 725 133	20 853 011	17 235 798	17 454 692
Geweldpreventie, vrede, rechten van de mens	22	43 952 366	41 579 524	23 997 877	23 966 317
Gezondheid en wetenschappelijk onderzoek	50	97 356 997	102 009 674	76 127 469	75 639 494
Voedselzekerheid	26	50 449 518	46 193 304	28 095 203	25 836 228
Humanitaire noodhulp	5	216 013 194	256 851 174	56 156 748	58 521 195
Per type begunstigde					
Landbouwers (kleine landbouw in het Zuiden)	24	48 263 662	43 209 719	26 415 870	24 272 338
Patiëntenverenigingen	22	24 504 725	30 141 455	18 203 027	18 762 062
Vrouwen en jonge meisjes	40	47 862 391	47 120 537	25 250 840	25 018 766
Jongeren	103	70 356 302	68 360 363	74 312 916	74 262 771
Armoede (Vierde Wereld/Noorden)	35	29 600 009	27 092 193	31 964 304	32 659 257
Armoede (Derde Wereld/Zuiden)	90	334 161 984	367 564 919	109 709 441	109 010 683
Derde leeftijd	9	1 277 243	1 424 055	10 285 149	9 437 971
Personen met een handicap	38	21 692 123	20 394 180	34 389 534	34 037 427
Asielzoekers, vluchtelingen en mensen zonder papieren	19	196 702 632	237 516 639	61 989 911	64 520 013
Daklozen	13	4 993 234	4 803 482	8 778 374	9 228 056
Per grootte organisatie					
Zeer kleine organisaties (0 VTE)	64	7 440 911	7 467 008	355 361,46	314 811,98
Kleine organisaties (0,1 tot < 5 werknemers VTE)	63	12 909 696	12 385 319	6 876 839,71	7 307 658,33
(Zeer) grote organisaties (> 5 werknemers VTE)	96	399 953 556	437 993 326	265 034 961	265 252 179
TOTAAL JAARREKENINGEN 2013/2014 (in €)	223	420 304 162	457 845 653	272 267 162	272 874 649
(in %)		58%	61%	38%	36%

Kosten 2013	Kosten 2014	Privéfinanciering 2013	Privéfinanciering 2014	Financiering door de overheid in 2013	Financiering door de overheid in 2014	Opbrengsten 2013	Opbrengsten 2014
€	€	€	€	€	€	€	€
71 636 015	71 452 439	20 216 576	20 959 357	48 981 261	48 685 630	71 746 248	72 137 202
182 540 092	181 885 839	92 393 199	87 559 789	88 023 625	83 478 232	188 710 655	179 488 474
61 808 893	65 945 302	40 507 579	41 958 564	23 540 594	22 937 907	67 824 086	68 134 118
88 713 189	81 758 452	34 284 026	32 830 148	53 606 032	48 138 122	89 972 772	82 836 694
99 401 470	96 043 417	60 722 414	57 080 684	38 128 340	33 469 684	101 892 117	93 869 056
147 193 723	145 882 661	46 798 808	47 915 145	82 598 497	81 356 807	147 678 958	147 158 625
43 733 269	40 702 687	27 591 951	22 133 635	14 816 235	11 138 318	44 123 182	35 823 727
70 656 933	66 988 180	45 327 438	40 485 211	24 795 684	21 128 521	73 579 804	65 094 882
179 918 492	184 349 446	86 995 978	93 116 166	74 746 018	73 367 307	185 864 854	190 021 194
82 487 988	74 811 835	34 159 372	30 518 099	47 303 511	38 285 389	83 684 299	71 672 997
281 031 458	320 948 305	261 224 742	322 088 716	43 466 225	61 245 795	311 688 183	393 409 652
76 821 061	70 293 772	18 917 661	20 132 190	55 486 544	48 793 629	76 053 134	70 432 490
44 624 306	50 038 440	37 850 628	42 229 502	7 057 090	7 287 969	49 870 125	54 060 801
76 654 219	74 469 884	40 130 821	35 111 778	34 877 621	33 317 001	78 168 287	72 543 366
150 922 917	148 743 543	73 458 376	70 278 678	74 554 342	72 221 582	153 832 032	148 508 702
66 386 509	63 587 258	39 246 044	34 402 225	26 518 005	23 513 810	68 505 511	61 309 511
457 234 388	487 501 860	334 631 967	400 784 509	139 091 207	144 952 089	490 112 402	563 958 872
11 843 336	11 154 894	2 628 702	2 788 869	8 998 996	8 404 605	11 866 509	11 425 193
59 196 455	57 562 680	27 862 548	26 312 033	27 899 352	27 348 635	57 979 601	56 225 615
267 658 878	308 097 030	254 075 633	315 824 325	37 244 791	55 507 285	298 545 755	380 946 022
14 746 896	15 184 215	12 038 686	12 437 326	2 259 140	2 089 746	14 737 112	15 326 792
8 445 194,59	8 498 216	7 583 821	8 283 610,09	596 617	539 315	8 596 082	9 298 682
22 023 338,00	21 615 606	12 796 215	14 502 883,26	5 438 188	5 241 392	24 173 549	24 126 394
688 277 253	725 461 633	421 170 865	490 317 672	265 244 106	272 691 307	724 143 844	803 222 052
718 745 786	755 575 454	441 550 900	513 104 165	271 278 910	278 472 013	756 913 475	836 647 128
100%	100%	58%	61%	36%	33%	100%	100%

| Sering vzw-asbl

| De loodsen vzw-asbl

Anno 2016 is het nodig dat privéschenkers begrijpen dat hun gift ook gebruikt kan worden voor de financiering van het salaris van medisch-sociaal personeel, in België of elders.

In bepaalde sectoren heeft de toename van privéfinanciering de afbouw van subsidies gedeeltelijk kunnen compenseren, met name voor kleinere structuren met minder dan 5 werknemers in VTE (+ 13% privéfinanciering), gezondheid en wetenschappelijk onderzoek (+ 7%), recreatieve activiteiten (+ 4%), daklozen (+3%). Toch spreken we van een defensieve diversifiëring, omdat de globale financiële middelen van al deze sectoren in 2014 stagneren of een terugval kennen ten aanzien van 2013.

Maar voor de overige sectoren wordt de afbouw van financiële middelen door de overheid niet gecompenseerd door een hogere influx van privésteun.

Als gevolg moeten organisaties die actief zijn op vlak van huisvesting het met zo'n 19% minder stellen tov 2013. Andere sectoren die getroffen worden zijn de voedselzekerheid (-14%), geweldpreventie-vrede en de rechten van de mens (-12%), de strijd tegen de grote armoede in België (-11%), onderwijs (-8%), ontwikkelingshulp in het Zuiden (-8%), steun aan kwetsbare vrouwen en meisjes (-7%), ondersteuning voor jongeren in het Zuiden (-7%), sociaal welzijn (-5%), en personen met een handicap (-3%).

De afbouw van financiële middelen in deze sectoren heeft een duidelijke negatieve impact gehad op de activiteiten en investeringen op het terrein en voor een groot stuk ook op het informeren en sensibiliseren van het publiek. De impact op fondsenwervingskosten en werkingskosten is daarentegen meer divers. Met een loonmassa die gelijk blijft, slaagt de meerderheid van organisaties er nog nauwelijks in deze kosten te dekken door middel van subsidies.

□ Bemerkingen

“Binnen de context van een economische en sociale crisis, waar complexe realiteiten naast elkaar bestaan, wordt het samen leven aangetast. Velen ondernemen acties die dagelijks een antwoord proberen te bieden aan de actuele sociale uitdagingen, die de nieuwe sociale samenhang vorm willen geven en willen bewijzen dat moderniteit ook hand in hand kan gaan met solidariteit. [...] sociale ondernemers zijn geweldig goede dragers van sociale samenhang.”⁵

Achter de ogenschijnlijk globale toename van het budget gaat een complexe en verontrustende realiteit schuil. Met uitzondering van pieken zoals de vluchtelingencrisis en Ebola, is het engagement van de Belgische overheid in nagenoeg alle sectoren van hulpverlening gedaald. Bepaalde sectoren zijn erin geslaagd dit verlies aan inkomsten te compenseren door middel van privéfinancieringen, maar dat geldt lang niet voor iedereen: de anderen hebben te kampen met inkomstdalingen die een directe impact hebben op hun activiteiten op het terrein, sensibilisering van het publiek en directe hulp aan hun begunstigden.

Een kentering in de mentaliteit teweegbrengen

Een trend die Donorinfo in haar barometer 2015 al opmerkte, zet zich dus door: het aantal hulpverlenende organisaties dat met moeite de structurele kosten als lonen en werkingskosten kan dekken omdat de publieke subsidies worden afgebouwd, neemt overhand toe. Bovendien is het voor organisaties moeilijk om de privéschenker, die graag projectgericht geeft, te overtuigen om bij te dragen tot de structurele kosten van een organisatie, nochtans onontbeerlijk voor haar maatschappelijk functioneren.

Anno 2016 is het belangrijk dat privéschenkers begrijpen dat hun gift ook noodzakelijk kan zijn voor de financiering van het salaris van medisch-sociaal personeel, in België of

⁵ Fragmenten uit een hoofdartikel van de Frédéric Roussel, voorzitter van Convergences, publicatie in de Baromètre de l'entreprenariat associatif 2015 op www.mouves.org - vertaling Sigrïd Maes

elders. Deze kentering in mentaliteit is noodzakelijk, anders zullen organisaties in de toekomst aan menselijk kapitaal moeten inboeten, en dat zal onvermijdelijk een impact hebben op de activiteiten op het terrein. Het is niet ondenkbaar dat een groot aantal organisaties projecten zullen moeten uitvoeren op kleinere schaal, of zelfs schrappen.

Een langetermijnvisie voor iedereen

“Het is soms noodzakelijk om een kortetermijnmaatregel toe te passen om te overleven, maar langetermijnmaatregelen zijn onontbeerlijk om te gedijen⁶.”

Bij gebrek aan duurzame middelen zien nog te veel actoren uit de hulpverlenende sector zich genoodzaakt om kortetermijnoplossingen toe te passen voor een problematiek die een aanpak op lange termijn vereist. Nochtans hebben organisaties, de civiele maatschappij, ondernemingen en de politiek baat bij een middellange- of langetermijnvisie die de sociale impact van professionele organisaties meer draag- en slaagkracht geeft.

Met het oog op een meer duurzame filantropie, is het essentieel om het publiek te informeren over de uitdagingen en noden op middellange tot lange termijn van de organisaties. Om deze visie mee vorm te geven, zal Donorinfo vanaf 2016 ook de concrete noden op middellange termijn (3 jaar) van de organisaties publiceren.

Delen van competenties en optimaliseren van inkomstenbronnen

De financieringscrisis verscherpt de concurrentie tussen de organisaties, meer dan dat er aan samenwerking wordt gedaan. De permanente zoektocht naar financiële middelen vergt van de organisaties een enorme investering van (veel) tijd en vaak ook van financiële middelen in fondsenwervende activiteiten. Ondanks de opkomst van nieuwe innoverende technieken (microgift, crowdfunding,...), blijven deze vaak competitief en beperkt toegankelijk voor de kleine organisaties.

Nochtans is er een golf van ‘nieuwe’ filantropen, een nieuwe generatie, die voorstander is van “effective altruism”⁷ en die pleit voor bewust en doordacht geven, gebaseerd op voorafgaandelijk onderzoek aan de hand van objectieve, controleerbare en meetbare criteria.

En dat is precies waar het platform donorinfo.be sinds 2005 voor staat.

Wat impactmeting betreft, zijn tot op heden nog maar weinig hulpmiddelen ontwikkeld die een objectieve en onafhankelijke meting mogelijk maken. Om in aanmerking te komen voor subsidies, mecenaat of sponsoring, worden de organisaties onderworpen aan verschillende screenings op maat van de geldverstrekker. In geëngageerde academische en filantropische milieus zien nieuwe initiatieven het licht voor de ontwikkeling van technieken om aan sociale impactmeting van sociaal-verantwoordelijke investeringen (impact investing) te doen.

Ook op vlak van kostendelend samenwerken, bestaan er inmiddels samenwerkingszones, maar deze optie wordt nog niet ten volle benut. Het Economisch Samenwerkingsverband (ESV) werd in het Belgisch recht ingevoerd door de wet van 17 juli 1989. Alleen is het helaas zo dat maar weinig filantropische organisaties hier een beroep op doen. Nochtans kan kostendelend samenwerken op zowel menselijk als materieel vlak, helpen om de structurele kosten te drukken of om toegang te krijgen tot bepaalde diensten en producten, die een individuele organisatie zich niet kan veroorloven.

In 2016 zal Donorinfo de hulpverlenende organisaties blijven attenderen op het belang van de gratis en efficiënte tools die tot hun beschikking staan, om schenkers te overtuigen. Donorinfo zal zich ook engageren voor een meer participatieve benadering die de verschillende actoren uit de Belgische filantropie verenigt, zodat de sector de kans krijgt om te evolueren naar meer samenwerking, professionalisering, transparantie en innovatie.

Middellange- of langetermijnvisies die de sociale impact van professionele organisaties vergroten, zijn voor alle betrokken partijen gunstig.

⁶ “Une réflexion à long terme dans un monde à court terme”, gepubliceerd op 3 maart 2015 op www.nbs.net/fr/ van het Network for Business Sustainability – vertaling Sigrig Maes

⁷ Singer Peter, “The Most Good You Can Do: How effective Altruism is changing ideas about living ethically”, Yale University Press, 7 april 2015, 232 pagina’s.

□ Conclusie

Een geëngageerde samenwerking van alle actoren van de civiele maatschappij, ondernemingen en politieke wereld met de filantropische sector is dus noodzakelijk om nieuwe menselijke en sociale perspectieven te ontwikkelen voor onze maatschappij.

Auteursrecht

Alle teksten, foto's, illustraties en analyses afkomstig van de website www.donorinfo.be zijn beschermd door het auteursrecht. Wil u deze gebruiken voor reproductie of communicatie aan het publiek, onder eender welke vorm, dan dient u voorafgaandelijk een expliciete en geschreven goedkeuring van Donorinfo te verkrijgen, behalve in gevallen zoals voorzien in de wet dd. 30 juni 1994 met betrekking tot het auteursrecht en de naburige rechten.

Zo heeft u bijvoorbeeld het recht om de gegevens van onze website te reproduceren om ze te gebruiken in privé- of familiekader. Toestemming tot reproductie kan u vragen op info@donorinfo.be

Layout: Marmelade.be

Donorinfo,
stichting van openbaar nut

Raketlaan 32
1150 Brussel | België
info@donorinfo.be
www.donorinfo.be
Perscontact: Sigrid Maes
sigrid@donorinfo.be
0475 86 70 48

Zoals nu blijkt uit de cijfers die op donorinfo.be gecentraliseerd worden, gaan de inkomsten van veel sectoren erop achteruit of is er een status quo die niet of nauwelijks tegemoetkomt aan de werkingskosten van de organisaties. Thema's dicht bij huis en kwetsbare groepen worden maar mondjesmaat ondersteund door de privé en de overheid.

Toch blijkt dat wanneer schenkers over de correcte informatie en efficiënte tools beschikken, zij in staat zijn om in vertrouwen en meer gelijkmatig te investeren in een toenemend aantal sectoren die een kwetsbaar publiek bereiken. Op donorinfo.be vindt de schenker de nodige hulpmiddelen en informatie, opgesteld door een onafhankelijk en competent organisme, om een organisatie die aan transparantie- en controlecriteria voldoet, te kiezen en op een duurzame manier te steunen.

De Belgische overheid van haar kant, kan zich niet beperken tot de afbouw van subsidies in de hoop dat de vrijgevigheid van de civiele maatschappij en ondernemingen deze afbouw compenseert. **Om investeringen van zowel particulieren als ondernemingen in de activiteiten van hulpverlenende organisaties permanent te stimuleren, moet zij inzetten op een ambitieuzer fiscaal beleid.** Donorinfo blijft voorstander van een totale defiscalisatie van giften (van zowel particuliere schenkers als ondernemingen) voor organisaties die aan transparantie- en controlecriteria voldoen en door een onafhankelijk organisme gevalideerd worden.

Tot slot lijkt het ons aangewezen dat **hulpverlenende organisaties meer zouden samenwerken en zich collectief uitspreken over subsidieniveaus die tegemoetkomen aan de structurele kosten. Er zouden ook collectief aanbevelingen kunnen worden geformuleerd inzake een aangepast juridisch kader dat de nieuwe logica van kostendelend samenwerken, zowel op vlak van menselijk kapitaal als materiaal, erkent.**

In 2016 wil Donorinfo samen met haar partners resoluut kiezen voor de weg van de collaboratieve filantropie, met de focus op het delen van competenties, professionalisme en hulpmiddelen ten dienste van de organisaties die in alle transparantie werken aan een duurzame sociale en menselijke vooruitgang.